

ಸಂಬಂಧಿಸಿದವುಗಳು ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿಯೇ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಬದುಕಿರುವುದು. ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಯಾರೂ ಬದುಕು ವಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಸಂಪತ್ತಿಗಾಗಿ ನಾವು ಇಷ್ಟೊಂದು ಆಸೆಪಡುತ್ತೇವೆ - ಏನಾಶ್ಚರ್ಯ! ಇನ್ನೊಂದು ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಈ ನಾಲ್ಕರ ಮೂಲಕ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ನಮ್ಮ ಸರ್ವಸ್ವ ವನ್ನೂ ಬಯಸುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಎಲೆ ಹೂ ಹಣ್ಣು ನೀರುಗಳು ನಮ್ಮ ಚತುರ್ವಿಧ ಅಂತಃಕರಣಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಎಲೆ ಆಲೋಚನಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ (ಸಂಕಲ್ಪ-ವಿಕಲ್ಪಾತ್ಮಕ ಮನಸ್). ಎಲೆ ಚಂಚಲವಾಗಿರುವಂತೆ ಮನಸ್ಸೂ ಚಂಚಲ. ಎಲೆಯು ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕನ್ನು ಹೀರಿಕೊಂಡು ಆಹಾರವನ್ನು ತಯಾ ರಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮನಸ್ಸು ವಿವಿಧ ವಿಷಯಕರಣಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಒಂದು ಆಲೋಚನಾ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೇ ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಆಲೋಚನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯವೂ ನಡೆಯು ವಂತಿಲ್ಲ. ಹೂವು ಭಾವವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಹೂವು ಗಿಡಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಶೋಭೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಭಾವವಿಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಸಪ್ತೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯಿದೆ: Emotions are like spices without which life would be dull (ಭಾವದ ಮಸಾಲೆ ಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಜೀವನ ಸಪ್ತೆಯಾಗುತ್ತದೆ.) ಇನ್ನೊಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಹೀಗಿದೆ: Life without emotion would be life without motion (ಭಾವಹೀನ ಜೀವನ ನಿಶ್ಚಲ.) ನಮ್ಮ ಅಂತಃಕರಣದ ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶ ಯಾವುದೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಕರ್ಮಗಳ ಫಲರೂಪವಾದ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳ ಸಂಗ್ರಹ. ಮೂರನೆಯದಾದ ಫಲ ಅಥವಾ ಹಣ್ಣು ಇದನ್ನು ಸೂಚಿಸು ತ್ತದೆ. ನೀರು ಪ್ರಾಣಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ನೀರೇ ಪ್ರಾಣ. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಹ ಮನಸ್ಸು ಪ್ರಾಣಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿದರೆ ಅವನು ನಮ್ಮ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಎಲೆ ಮುಂತಾದವುಗಳು ನಮ್ಮದಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲ - ಅವು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸೃಷ್ಟಿ. ಅಂದರೆ ಭಗವದ್ವಸ್ತುವನ್ನು ಅವನಿಗೇ ನೀಡಿದಂತೆ. ಅವನಿಗೆ ನೀಡಬಹುದಾದ ನಮ್ಮದೇ ಆದ ವಸ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಅನೇಕ ವಸ್ತು ಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಆಗಲೇ ಇರುವ ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತ ವಸ್ತುಗಳ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾತ್ರ. ನಾವೇ ಹೊಸದಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪತ್ರ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನೀಡಿದರೆ ಸ್ವೀಕರಿಸು ತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಭಗವಂತನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ನಾವು ನೀಡಬಹು ದಾದದ್ದು ಕೇವಲ ಭಕ್ತಿ ಮಾತ್ರ. ಅಥವಾ ಭಕ್ತಿಯೂ ನಮ್ಮ ದಲ್ಲ, ಭಗವತ್ ಸ್ವರೂಪವೇ ನಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿರೂಪ ದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಅದನ್ನು ವಿಷಯಪ್ರೀತಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅದನ್ನೇ ಭಗವಂತನ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸಿದರೆ ಅದು ಭಕ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

**ಯಾ ಪ್ರೀತಿರಸ್ತಿ ವಿಷಯೇಷ್ವವಿವೇಕಭಾಜಾಮ್ |
ಸೈವಾಚ್ಯುತೇ ಭವತಿ ಭಕ್ತಿಪದಾಭಿದೇಯಾ ||**

“ಅವಿವೇಕಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರೀತಿ ಇರುತ್ತದೆಯೋ, ಅದನ್ನೇ ಭಗವಂತನ ಕಡೆಗೆ ಹರಿಸಿದರೆ, ಅದೇ ಭಕ್ತಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.”

ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಭಗವಂತನಿಗೆ ನೀಡುವಂತಹುದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ - ಕೇವಲ ‘ನಾನು’ ಎಂಬ ಮಿಥ್ಯಾಭಾವವೊಂದೇ ಉಳಿದಿರುವುದು. ಅದನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಭಗವಂತನು ಇಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತಾನೆ. ಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರಾರಂಭ ಹಂತ ದಲ್ಲಿ ವಸ್ತು ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯಕ್ರಿಯೆಗಳು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ವಿವಿಧ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಭಗವಂತನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು, ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಕ್ರಿಯಾವಿಧಿಗಳನ್ನು (ritual) ಆಚರಿಸಬೇಕು ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿ... ಆದರೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮುಂದು ವರಿದಂತೆ ಬಾಹ್ಯ ವಸ್ತು ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಗೌಣವಾಗಿ ಭಾವವೇ ಪ್ರಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ - ಸ್ಥೂಲದಿಂದ ಸೂಕ್ಷ್ಮದಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಏನನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದು ಅಪ್ರಧಾನವಾಗಿ, ಯಾವ ಭಾವದಿಂದ ಅರ್ಪಿಸು ತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದು ಪ್ರಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಭಗವಂತನಿಗಾಗಿ ಯಾವ ಹೊಸ ಕರ್ಮವನ್ನೂ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ತನಗಾಗಿ ಯಾವುದೇ ವಿಶೇಷವನ್ನೂ ಭಗವಂತನು ನಮ್ಮಿಂದ ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಏನನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಯೋ, ಅದನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಭಕ್ತಿಭಾವದಿಂದ ಅರ್ಪಿಸಿದರಾಯಿತು. (ಗೀತೆ, ೯:೨೭)

ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಹಂತಗಳಿವೆ. ತನಗಾಗಿ ಮಾಡು ವುದು, ಇತರರಿಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಸಮಾಜಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡುವುದು, ಹಾಗೂ ಭಗವಂತನಿಗಾಗಿ ಮಾಡುವುದು. ಇಲ್ಲಿ ಕರ್ಮ ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದರ ಹಿಂದಿರುವ ಭಾವ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೆ. ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಮಗು ಸಂಪೂರ್ಣ ತನಗಾಗಿಯೇ ಇಡೀ ಜೀವನವನ್ನು ಬಾಳುತ್ತದೆ. ಇತರರಿಗಾಗಿ ನಾವು ಬಾಳುವುದನ್ನು ಕಲಿತಾಗ ನಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವು ವಿಸ್ತಾರವಾಗುತ್ತದೆ, ಅಹಂಕಾರದ ಕತ್ತಲೆ ಕೋಣೆಯಿಂದ, ಕಿರುವಲಯದಿಂದ ಹೊರಬಂದು ವಿಸ್ತಾರ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸಲು ತೊಡಗಿದಾಗ ಅದೇ ಪರಮಾನಂದ. ಆಗ ಜಗತ್ತನ್ನೂ ಮೀರಿಹೋಗಿ ವಿಶ್ವಜೀತನ ದೊಡನೆ ಒಂದಾಗುತ್ತೇವೆ. ಆಗ ನಾವು ಮಾಡುವ ಎಲ್ಲ ಕರ್ಮವೂ - ನಮಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಮಾಜಕ್ಕಾಗಿ - ಭಗವ ತ್ಕಾರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ನಮಗೆ ಭಗವಂತನಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇ ಕತೆಯ ಭಾವವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಪೂರ್ಣದಿಂದ ಬೇರೆ ಯಾಗಿದ್ದಾಗ ನಶಿಸಿಹೋಗುವ ಸಂಭವವಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಹನಿ ಸಮುದ್ರದೊಡನೆ ಒಂದಾದಾಗ ಅದು ಅನಿಶಾ ಶ್ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ನ ಮೇ ಭಕ್ತಃ ಪೂಣಶ್ಚಿತಿ - “ನನ್ನ ಭಕ್ತನಿಗೆ ನಾಶವಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಪೂರ್ಣ ಭರವಸೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾನೆ.

ಇಂದಿನ ಯುವಜನತೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಜೀವನ, ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ಓದಿ ಅವುಗಳಿಂದ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಪಡೆಯುವುದು ಹೊಸ ಜನಾಂಗದ ಪುನರುತ್ಥಾನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ಲೇಖಕರು ಕನ್ನಡದ ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿಗಳು.

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಯುವಕರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಭರವಸೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅವರ ಶಕ್ತಿ-ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಶ್ವಾಸವಿತ್ತು. ಅವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಏನನ್ನಾದರೂ ಸಾಧಿಸಬಲ್ಲರು ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ದಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಾತಿನ ಎಲ್ಲ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಯುವಕರನ್ನು ಹುರಿದುಂಬಿಸಿ, ಚೈತನ್ಯಶೀಲರನ್ನಾಗಿ ಸುವ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಒಂದು

ಕಡೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: “ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ ಯೆಲ್ಲವೂ ಯುವ ಪೀಳಿಗೆಯ ಮೇಲೆ, ಆಧುನಿಕ ಜನಾಂಗದ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ಅವರಿಂದಲೇ ನನ್ನ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಹೊರಬರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಸಿಂಹಗಳ ಹಾಗೆ ಇಡೀ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಕಾರ್ಯತತ್ಪರರಾಗುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಇಡೀ ಜೀವನವನ್ನು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸಮರ್ಪಿಸಿದ್ದೇನೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದು ಯಶಸ್ವಿಯಾದವರು ಸ್ವಾಮೀಜಿ.

ಯುವಜನರನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಲು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇಡೀ ಭಾರತದ ಪರ್ಯಟನೆ ಮಾಡಿದರು. ತಮ್ಮ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಅವರನ್ನು ಹುರಿದುಂಬಿಸಿ ಸತ್ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಪಣ ತೊಟ್ಟು ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿರುವ ಚೈತನ್ಯ ಜಾಗೃತಗೊಂಡು ಅವರು ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗುವಂತೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಆತ್ಮ ಸ್ಫೂರ್ಯವನ್ನು ತುಂಬುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. “ನಾನು ಈ ಯುವಜನರನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಲೆಂದೇ ಜನ್ಮವೆತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನೋಡುತ್ತಿರಿ, ಈಗ ಇರುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ನೂರುಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಯುವಕರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಗರದಲ್ಲಿಯೂ ನನ್ನೊಡನೆ ಬರಲು ಸಿದ್ಧರಾಗುತ್ತಾರೆ” ಎಂಬ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಅವರಲ್ಲಿತ್ತು. ಅಂತಹ ಒಂದು ಯುವ ಪೀಳಿಗೆಯ ದಂಡನ್ನೇ ಕಟ್ಟಿ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಸತ್ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು.

ಯುವಕರ ಮೇಲೆಯೇ ಅವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಭರವಸೆ ಇಡಲು ಕಾರಣವೂ ಇತ್ತು. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರು ಒಂದೆಡೆ ಹೇಳುವಂತೆ - “ಯುವಕರು ಹೊಸ ಮಡಕೆಯಂತೆ

ಯುವ ಜನಾಂಗದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು

ಡಾ|| ಡಿ.ಕೆ. ರಾಜೇಂದ್ರ

ಪರಿಶುದ್ಧರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನನ್ನಾದರೂ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ತುಂಬಿಡಬಹುದು, ಹಾಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದು. ಹಾಗೆಯೇ ಅವರು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ- “ಯುವಕರ ಮನಸ್ಸು ಹಸಿ ಗೋಡೆಯಂತೆ. ಅದರತ್ತ ಏನನ್ನಾದರೂ ಎಸೆದರೆ ತಕ್ಷಣ ನಾಟುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ದೊಡ್ಡವರದು ಹಾಗಲ್ಲ, ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ” ಎಂದು. ಯುವಕರು ಕುತೂಹಲ ಉತ್ಸಾಹಗಳ ಚಿಲುಮೆಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವೆರಡನ್ನೂ ಚುರುಕಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವವರು ಯಾವುದಕ್ಕಾದರೂ ಕೊಡಲೇ ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹವರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಮಾಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ರಾಮಕೃಷ್ಣರಿಗೂ ಯುವಕರ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರವಾದ ಪ್ರೀತಿ ಇತ್ತು. ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರನ್ನು ಅವರು ಶಿಷ್ಯನನ್ನಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಅವರಲ್ಲಿದ್ದ ಅಂತಹ ಅಗಾಧವಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮನಗಂಡೇ. ನರೇಂದ್ರನನ್ನು ಕಂಡ ಕೂಡಲೇ ಅವರಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಭಾವನೆ ಮೂಡಿತು. ಆ ತರುಣನನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸತೊಡಗಿದರು. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ರಾಮಕೃಷ್ಣ ರನ್ನು ಒಬ್ಬರು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು, “ಈ ಹುಡುಗರ ಬಗ್ಗೆ ನೀವೇಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ?” ಎಂದು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಉತ್ತರ: “ತರುಣರ ಮನಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕತೆಯ ಬಣ್ಣವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹುಟ್ಟಿನಿಂದಲೇ ಭಗವಂತನತ್ತ ಸೆಳೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಒಂದು ತೋಟದಂತೆ. ಅದನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವಾಗ, ನೀವು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ನೀರಿನ ಕೊಳವೆಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತೀರಿ, ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನವಿಲ್ಲದೆಯೇ ನೀರು ನುಗ್ಗುತ್ತದೆ.” ಇಂತಹುದನ್ನು ಮನಗಂಡೇ ಪರಮಹಂಸರು ನರೇಂದ್ರನನ್ನು

ಶಿಷ್ಯನನ್ನಾಗಿ ಪಡೆದು, ಅವನು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಾಗಲು ಕಾರಣರಾದರು.

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರಲ್ಲಿಯೂ ಇಂಥದೇ ಆಯ್ಕೆಯ ಗುಣ ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಅಂತಹ ಯುವಸೈನ್ಯ ವನ್ನೇ ಅವರು ಕಟ್ಟಿದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ತುಂಬು ಭರವಸೆ, ವಿಶ್ವಾಸ, ನಂಬಿಕೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಇಟ್ಟರು. ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಎಂದೂ ಯೋಚಿಸಿದವರಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಗುರಿ, ಆದರ್ಶಗಳಷ್ಟೇ ಅವರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದ್ದವು. ಅದನ್ನು ತಲುಪಲು ಬೇಕಾದದ್ದು ಮನಸ್ಸುಗಳೇ ಹೊರತು, ಹಣವಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ತಿಳಿದಿದ್ದರು. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಯುವಕ ರನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹೀಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ:

“ಮದ್ರಾಸಿನ ಯುವಕರೇ! ನನ್ನ ಭರವಸೆಯೆಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ದೇಶದ ಕಡೆಗೆ ಓಗೊಡುವಿರೇನು? ನನ್ನ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಉಜ್ವಲವಾದ ಭವಿಷ್ಯವಿದೆ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಅಪಾರವಾದ ನಂಬಿಕೆ ಬೆಳೆಯಲಿ. ಮಗುವಾಗಿದ್ದಾಗ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇತ್ತು. ಅದನ್ನೇ ನಾನೀಗ ಅನುಸರಿಸುವೆನು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಯ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಅನಂತಶಕ್ತಿ ಇರುವುದು ಎಂಬ ಆತ್ಮಶ್ರದ್ಧೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರಲಿ. ನೀವು ಇಡೀ ಭರತಖಂಡವನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುವಿರಿ. ಆಗ ನಾವು ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಿಗೂ ಹೋಗುವೆವು. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಶಕ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಯೂ ಮಿಲನವಾಗುವುದು...ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಯುವಕರು ಬೇಕು. ‘ಆಶಿಷ್ಯರೂ ಬಲಿಷ್ಠರೂ, ಆರೋಗ್ಯವಂತರೂ, ಬುದ್ಧಿವಂತರೂ ಆದಂತಹ ಯುವಕರು ಮಾತ್ರ ಭಗವಂತನನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು’ ಎಂದು ವೇದಗಳು ಸಾರುವುವು. ತಾರುಣ್ಯದ ಶಕ್ತಿ ಇರುವಾಗಲೇ ನಿಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುದುಕರಾಗಿ ನಿಶ್ಚಾರಾದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲ. ನವತಾರುಣ್ಯದ ಉತ್ಸಾಹದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ; ಈಗ ತಾನೇ ವಿಕಸಿತವಾದ, ಯಾರೂ ಮುಟ್ಟದ, ಆಘಾತಿಸದ ಹೂವುಗಳನ್ನು ಭಗವಂತನ ಅಡಿವಾಸದಲ್ಲಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ಸಮಯ. ದೇವರು ಇದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪರಿಗ್ರಹಿಸುವುದು.”

ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ತುಂಬುವ ಮಾತಿನ ಕಿಡಿಗಳು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರದ್ದು. ಆ ಕಿಡಿಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಯುವಕನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹೊಕ್ಕು ಜ್ಯೋತಿಯಾಗಿ ಬೆಳಗಿದುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಭರತಖಂಡದ ಬಗ್ಗೆ, ಅಲ್ಲಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರನ್ನು ಮೂಡಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದರು. ಯುವಕರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದದ್ದು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ. ಒಳ್ಳೆಯದು,

ಕೆಟ್ಟದರ ಅರಿವು. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಇಂತಹ ಅರಿವನ್ನು ಮೂಡಿಸಿ ದಾರಿತೋರುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದರು. ಯುವಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವರು ಎಂದೂ ಕಡೆಗಣಿಸಿದವರಲ್ಲ. “ಯುವಕರೂ, ಶಕ್ತಿವಂತರೂ, ಬಲಿಷ್ಠರೂ, ದೃಢಕಾಯರೂ, ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳೂ ಆದವರು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅಂತಹ ಶಕ್ತಿ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ರಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ ಎಂದು ಹುರಿದುಂಬಿಸುವ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಯುವಕರನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಯುವಕರಲ್ಲಿ ಎಂದಿಗೂ ನಂಬಿಕೆ ಕಳೆದು ಕೊಂಡು ನಿರಾಸೆಪಟ್ಟವರಲ್ಲ. ಯುವಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಏನನ್ನಾದರೂ ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬ ದೃಢವಾದ ನಂಬಿಕೆ, ವಿಶ್ವಾಸ ಅವರದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅವರು ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಕರೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ನಮಗಿಂದು ಬೇಕಾಗಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಸುವ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಹೋದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಯುವಕರ ದಂಡೇ ಸೇರಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕಿವಿ ಗೊಟ್ಟು ಆಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಪಂಜಾಬಿನ ಯುವಜನತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾಡಿದ ಅವರ ಭಾಷಣ ಪ್ರಚೋದನಕಾರಿಯಾದ ದಾಗಿತ್ತು, ಆವೇಶಭರಿತವಾದುದಾಗಿತ್ತು.

“ಲಾಹೋರ್ ನಗರದ ತರುಣರೇ, ಇದನ್ನು ತಿಳಿಯಿರಿ. ಈ ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಬಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಾ ಪಾಪ ನಿಮ್ಮ ತಲೆಯ ಮೇಲಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಿರಿ. ನಮಗೆ ಭರವಸೆಯೇ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ನೀವು ಸಾವಿರಾರು ಸುಧಾರಕ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬಹುದು. ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ರಾಜಕೀಯ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಬಹುದು, ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬಹುದು. ಆದರೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ, ಪ್ರೀತಿ ಎಲ್ಲರಿಗಾಗಿಯೂ ಮಿಡಿಯುವ ಹೃದಯ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ಬುದ್ಧನ ಹೃದಯವು ಮತ್ತೆ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಬೋಧನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಮಗೆ ಭರವಸೆಯಿಲ್ಲ.”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರ ಮನದಾಳದಲ್ಲಿ ಸದಾ ಮಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದದ್ದು, ಅವರನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿದ್ದದ್ದು ಬಡವರ ಸಮಸ್ಯೆ, ಅವರ ನೋವು, ಸಂಕಟ, ಅಸಹಾಯಕ ಸ್ಥಿತಿ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನಿರುವುದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಾಪ ಎಂದೇ ಅವರು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಅದರ ಭಾರ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಭಾರತೀಯನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆಯೂ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದರು. ಹಾಗಾಗಿ ಆ ಪಾಪದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಶ್ರಮಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಕರೆ ಅವರದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಇದು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಂದ ಆಗುವ ಕೆಲಸವಲ್ಲ ಎಂಬುದೂ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದದ್ದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಕ್ತಿ. ಅಂತಹ

ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡದ್ದು ಅವರು ಯುವಕರಲ್ಲಿ. ಸಾವಿಗೂ ಸಿದ್ಧರಾಗಿ ಮುನ್ನುಗ್ಗುವ ಯುವಕರ ತಂಡ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅಂತಹವರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸದೃಶ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬ ಅರಿವು ಅವರಿಗಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ಸಾವನ್ನು ಎಂದೂ ಅವರು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಭಾವಿಸಿದವರಲ್ಲ. ತಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಕೈಜೋಡಿಸಿ ಬರುವವರಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅದನ್ನೇ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಒಂದು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದು ಹೀಗೆ:

“ಈ ಸಣ್ಣ ಜೀವ ಹೋದರೇನಂತೆ? ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಸಾಯಲೇಬೇಕು. ಮಹರ್ಷಿಯಾಗಲಿ, ಪಾಪಿಯಾಗಲಿ, ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಲಿ, ಬಡವರಾಗಲಿ ಯಾರ ದೇಹವೂ ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲ. ಎದ್ದೇಳಿ! ಎಚ್ಚರಗೊಳ್ಳಿ! ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗಿರಿ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಭಯಂಕರವಾಗಿದೆ. ನಮಗಿಂದು ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಶೀಲ, ಪ್ರಾಣ ಹೋದರೂ ಹಿಂಜರಿಯದೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ದೃಢಚಿತ್ತ.”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಪರಿವಾಜಕರಾಗಿ ಬರಿಗಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಭಾರತವನ್ನು ಸುತ್ತಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಯ ನೋವು, ಸಂಕಟಗಳನ್ನು ಕಂಡು ನೊಂದವರು, ಅದರ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಆಶ್ರಯಿಸಿದ್ದು ಮತ್ತು ನಂಬಿದ್ದು ಯುವಚೇತನವನ್ನು. ‘ಯುವ ಚೇತನವೇ ರಾಷ್ಟ್ರಚೇತನ’ ಎಂಬ ದೃಢ ವಿಶ್ವಾಸ ಅವರದಾಗಿತ್ತು. ಅವರಲ್ಲಿ ತುಂಬು ಉತ್ಸಾಹ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅನುಭವದ ಕೊರತೆ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅರಿವು ಅವರಿಗಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದ ಆವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಗಂಡಿದ್ದ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಯುವಕರ ಸಂಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ ಚೈತನ್ಯ ತುಂಬುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದರು. “ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ಯುವಕರು ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಗಳಾಗಬೇಕು” ಎಂಬುದು ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಆಶಯವಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನೊಂದು ಘೋಷಣೆಯಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ತಮ್ಮ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಶಕ್ತಿಯೇ ಜೀವನ, ಶಕ್ತಿಯೇ ಎಲ್ಲವೂ ಎಂಬುದು ಅವರ ನಂಬಿಕೆ. ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೂ ಬೇಕಾದದ್ದು ಶಕ್ತಿಯೇ, ನಂತರ ಎಲ್ಲವೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಅನುಭವದಿಂದ ಮನಗಂಡಿದ್ದರು. ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಮುನ್ನುಗ್ಗುವ ಮನಸ್ಸು ಇದ್ದಾಗ ಮಿಕ್ಕ ಯಾವುದೂ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಲಾರದು. “ಹಣ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಯಾರು ನೋಡಿರುವರು? ಮನುಷ್ಯನೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಹಣವನ್ನು ಮಾಡುವುದು” ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾವುದೋ ನೆಪವನ್ನೊಡ್ಡಿ ಕೈಕಟ್ಟಿ ಕೂರುವವರನ್ನು ಕಂಡು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಇಂತಹ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿರಬಹುದು. ಕೆಲವರು ಮಾತೆತ್ತಿದರೆ “ಹಣವೆಲ್ಲಿದೆ?” ಎಂಬ ಅಪಸ್ವರವನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತಿದ್ದು ದಕ್ಕೆ ಇದು ಉತ್ತರವಿರಬೇಕು.

ಯುವಕರಲ್ಲಿರಬೇಕಾದ ಶಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳಿರುವ ಮಾತುಗಳು ಕೆಲವರಿಗೆ ಅಚ್ಚರಿ ಹುಟ್ಟಿಸ

ಬಹುದು, ಇನ್ನು ಹಲವರಿಗೆ ಇರಿಸುಮುರುಸಾಗಿ ತೋರಬಹುದು. ಆದರೆ ಆ ಮೂಲಕ ಅವರು ವಾಸ್ತವಿಕ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೊರಗೆಡಹಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ನಮಗೂ ವಾಸ್ತವದ ಅರಿವಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: “ಓ ನನ್ನ ಯುವ ಸ್ನೇಹಿತರೇ, ಮೊದಲು ಬಲಶಾಲಿಗಳಾಗಿ, ನಿಮಗೆ ನಾನು ನೀಡುವ ಸಲಹೆ ಇದು. ಭಗವದ್ಗೀತೆಯನ್ನು ಓದುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಫುಟ್‌ಬಾಲ್ ಆಟದಿಂದ ನೀವು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಾಗುತ್ತೀರಿ. ಇವು ಕೆಚ್ಚಿದೆಯೆ ಮಾತುಗಳು. ಆದರೆ ನಾನು ಅವನ್ನು ಹೇಳಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಮಸ್ಯೆ ಎಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಭವವನ್ನೂ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ತೋಳುಗಳು ಹಾಗೂ ಮಾಂಸಖಂಡಗಳು ಬಲವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ, ನೀವು ಭಗವದ್ಗೀತೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಿರಿ.”

ಇಂತಹ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು “ಕೆಚ್ಚಿದೆ ಬೇಕು” ಎಂದು ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರೇ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅದರ ಹಿಂದಿರುವ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅವರೇ ಬಿಚ್ಚಿಡುತ್ತಾರೆ. ಬಲಶಾಲಿಯಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮನಸ್ಸು ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೆ ಏನನ್ನಾದರೂ ಆಲೋಚಿಸಲು, ಆಲೋಚಿಸಿದ್ದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಹದ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೂ ಮನಸ್ಸಿನ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿರುವುದನ್ನು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತಿದ್ದರು. ‘ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಓದುವುದಕ್ಕಿಂತ ಫುಟ್‌ಬಾಲ್ ಆಡಿ’ ಎಂಬ ಅವರ ಕರೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಂಡ ಸುರಿದಂತೆ ಅನಿಸಿದರೂ ಅದರ ಉದ್ದೇಶ ಮಾತ್ರ ಸ್ಪಷ್ಟ ನೇರ. ಅದು ಬಂದೂಕಿನಿಂದ ಗುಂಡು ಹಾರಿದ ಹಾಗೆ, ಹಾರಿದ ಗುಂಡು ಗುರಿಯನ್ನು ತಲುಪಲೇಬೇಕು. ಈ ಸಾಧನೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಅದೆಷ್ಟೋ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದರು, ಅವಮಾನಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ನೋವು, ನರಳಾಟ, ಬಡತನ, ಸುಲಿಗೆ ಮುಂತಾದ ಅನುಭವಗಳು ಅನೇಕ ಬಗೆಯವು. ಭರತಖಂಡವನ್ನು ಇವುಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂಬುದೇ ಅವರ ಏಕೈಕ ಗುರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿಯೇ ಅವರು ಯುವಕರನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: “ಓ ನನ್ನ ವೀರ ಬಾಲಕರೇ, ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲು ಹುಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬ ಶ್ರದ್ಧೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರಲಿ. ಕುನ್ನಿಗಳ ಬೊಗಳು ವಿಕೆಯು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಭಯಪಡಿಸದಿರಲಿ. ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ, ಆಗಸದ ಮಿಂಚು ಗುಡುಗುಗಳೂ ಸಹ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲು ನೀವು ಎದ್ದು ನಿಂತು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ” ಎಂಬ ಧೈರ್ಯತುಂಬುವ ಮಾತುಗಳು ಅವರಿಂದ ಯಾವಾಗಲೂ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದ್ದವು.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ